

Արտատպված է՝ XX դարի արտասահմանյան արձակ, հատոր 1 (անգլո-ամերիկյան պատմված), Երևանի համալսարանի հրատարակչություն, 1984: Ծանոթագրությունները՝ Ս. Ե. Փանոսյանի:

ՇԵՐՎՈՒՂ ԱՆԴԵՐՍՈՆ

ՈՒՍՈՒՑՉՈՒՀԻՆ

Թարգմ. Հակոբ Ծուլիկյան

Ուայնսթուրգի¹ փողոցներում առատ ձյուն էր նստել: Այն սկսել էր տեղալ առավոտյան ժամը տասից: Հանկարծ ուժեղ քամի փչեց և ամբողջ Մեյն Սթրիթով մեկ ձյունը օդ բարձրացավ: Դեպի քաղաք տանող ցեխոտ, սառած փողոցները բավականին հարթ էին, և որոշ տեղերում ձյունը ծածկել էր ցեխը:

— Լավ սահել կլինի,— մտածեց Ուիլ Հենդերսոնը՝ կանգնելով Էդ Գրիֆիթի գինետան բարի մոտ:

Դուրս գալով գինետնից նա հանդիպեց դեղագործ Սիլվեստր Ուեստին, որն օրորվելով գնում էր «բնեռային» կոշվող ծանր կրկնակոշիկներ հագած:

— Ձյունը մարդկանց քաղաք է բերելու շաբաթ օրը,— ասաց դեղագործը:

Երիտասարդները մի որոշ ժամանակ խոսեցին իրենց անելիքների մասին: Ուիլ Հենդերսոնը, որը բարակ վերարկու էր հագել և կրկնակոշիկներ չէր կրում, աջ ոտքի կոշիկի քթով հարվածեց ձախ ոտքի կրունկին:

— Ցորենի համար ձյունը լավ է,— նկատեց դեղագործը:

Երիտասարդ Ջորջ Ուիլարդը, որն այդ օրն աշխատելու տրամադրություն ընդհանրապես չուներ՝ ուրախ էր, որ գործ չկար: Շաբաթաթերթն արդեն տպագրվել և փոստ էր ուղարկվել չորեքշաբթի երեկոյան, իսկ ձյունն սկսել էր տեղալ հինգշաբթի օրը: Ժամը ութին, առավոտյան գնացքի մեկնելուց հետո, նա մի գույգ չմուշկ դրեց գրպանը և գնաց Ուատերուորքս լճի մոտ, բայց չսահեց: Շրջանցելով լիճը, նա շարունակեց քայլել Ուայն Քրիք փողոցով, մինչև հասավ ծառերով շրջապատված ծովափնյա մի պուրակ: Այնտեղ՝ գերանի կողքին նա կրակ վառեց և նստելով գերանի մյուս ծայրին, ընկավ մտածմունքի մեջ: Երբ քամին փչեց և սկսեց ձյունել, նա դետուդեն վազեց կրակի համար վառելիք ճարելու: Երիտասարդ լրագրողը մտածում էր Քեյթ Սվիֆթի՝ իր նախկին ուսուցչուհու մասին: Նախորդ գիշեր գնացել էր նրա տուն՝ վերցնելու համար այն գիրքը, որ Քեյթը խորհուրդ էր տվել կարդալ, և այնտեղ մի ժամ առանձին էր մնացել նրա հետ: Չորրորդ, թե հինգերորդ անգամն էր, որ այդ կինն իր հետ գրուցել էր ամենայն լրջությամբ, և Ջորջը չէր կարողացել ըմբռնել, թե նա իրենից ինչ է ուզում: Նա սկսեց հավատալ, որ Քեյթը գուցե սիրահարվել է իրեն, և այդ գաղափարը միաժամանակ թե՛ հաճելի էր և թե՛ անհանգստացնող:

Վեր ցատկելով գերանի վրայից, նա սկսեց մանր փայտեր դիզել կրակի վրա: Հետո շուրջը նայեց և վստահ լինելով, որ մենակ է, սկսեց բարձրաձայն խոսել, ասես իր դիմաց կին կար նստած.

— Օ՛հ, դուք պարզապես դուրս եք տալիս,— ասաց նա:— Դուք այդ շատ լավ գիտեք: Բայց ես ձեր դիտավորությունը կպարզեմ: Մպասեք և կտեսնեք:

¹ Ուայնսթուրգ – մտացածին գավառական քաղաք (ինչպես Ու. Ֆոլկների Յոկնապատտֆան, Գ. Գ. Մարկեսի Մակոնդոն կամ Հ. Մաթևոսյանի Ծմակուտը), ուր տեղի են ունենում Շ. Անդերսոնի պատմվածքներից շատերի գործողությունները:

Նա վեր կացավ և կրակը անտառում թողնելով, քաղաք տանող ճանապարհով ետ գնաց: Մինչ անցնում էր փողոցներով, չմուշկները նրա գրպանում զրնգում էին: Նյու Ուիլյարդ Հաուս հյուրանոցի իր առանձնասենյակում Ջորջը բորբոքեց կրակարանը, պառկեց անկողնում և տարվեց կրքոտ խոհերով: Հետո ծածկեց պատուհանի փեղկը, փակեց աչքերը և երեսը թեքեց դեպի պատը: Նա մի բարձ առավ թևերի մեջ ու սկսեց համբուրել այն, նախ մտածելով ուսուցչուհու մասին, որի խոսքերն ինչ-որ բան էին շարժել իր մեջ, հետո պատկերացրեց քաղաքի բանկիրի նրբակազմ աղջկան՝ Հելեն Ուայթին, որին երկար ժամանակ կիսով չափ սիրահարված էր:

Այդ օրը, երեկոյան ժամը իննին արդեն առատ ձյուն էր նստել և եղանակը սաստիկ ցրտել էր: Փողոցներում քայլելը դժվարացել էր: Խանութները մուր էին, և մարդիկ տներն էին քաշվել: Քլիվլենդից² եկող երեկոյան գնացքը շատ էր ուշացել, բայց ոչ ոք չէր հետաքրքրվում նրա ժամանումով: Ժամը տասին քաղաքի հազար ութ հարյուր բնակիչներից միայն չորսն էին արթուն:

Գիշերապահ Հոպ Հիգինսը կիսով չափ արթուն էր: Նա կաղ էր և ծանր ձեռնափայտով էր քայլում: Մուր գիշերներին իր հետ վերցնում էր նաև մի լապտեր և հերթապահում ժամը իննից մինչև տասը:

Նա քայլում էր ձյունակույտերի միջով Մեյն Սթրիթի մի ծայրից մյուսը՝ ստուգելով խանութների դռները: Ապա նրբանցքներով անցնում էր խանութների ետևի կողմը և ստուգում նաև ետնամուտքերը: Ամեն ինչ կարգին գտնելով, նա այժմ շրջվեց անկյունից, շտապեց դեպի Նյու Ուիլյարդ Հաուս հյուրանոցը և թակեց դուռը. մտադիր էր գիշերվա մնացած մասն անցկացնել կրակարանի մոտ:

— Դու քնիր, ես կհետևեմ վառարանին, — ասաց Հիգինսը հյուրանոցի գրասենյակում փոքր, մանկական մահճակալի վրա պառկած տղային:

Հետո նստեց կրակարանի մոտ և հանեց կոշիկները: Երբ տղան արդեն քնել էր, սկսեց մտածել իրեն հուզող հարցերի մասին: Նա մտադիր էր գարնանը ներկել իր տունը և այնտեղ՝ կրակարանի մոտ նստած, հաշվում էր ներկի և աշխատանքի արժեքը: Դրանից ծագեցին ուրիշ հաշիվներ: Նա վաթսույն տարեկան էր և մտադիր էր թոշակի անցնել: Քաղաքացիական պատերազմի³ ժամանակ զինվոր էր եղել և այժմ, որպես թոշակ, մի փոքր գումար էր ստանում: Հիգինսը հույս ուներ ապրուստը վաստակելու ինչ-որ նոր միջոց գտնել և ցանկանում էր դառնալ ժանտաքիսներ բուծող: Իր տան նկուղում նա արդեն չորս հատ ուներ այդ տարօրինակ, վայրի փոքրիկ արարածներից, որոնց օգտագործում էին մարզիկները նապաստակներ հետապնդելիս:

— Հիմա մի արու և երեք հատ էլ էգ ունեմ, — մտածեց նա: — Եթե բախտս բերի, մինչև գարուն տասներկուսից տասնհինգ հատ կունենամ: Իսկ մի տարի անց կկարողանամ մարզական թերթերում ժանտաքիսներ վաճառելու մասին հայտարարություն տալ:

Գիշերապահը տեղավորվեց աթոռին և դադարեց մտածել: Բայց չքնեց: Տարիների փորձը նրան սովորեցրել էր երկար գիշերների ընթացքում նստել ժամերով՝ կես քուն, կես արթուն: Առավոտյան նա համարյա այնքան թարմ էր զգում իրեն, կարճես քնած լինել ամբողջ գիշերը:

Երբ Հոպ Հիգինսը ապահով տեղավորվեց կրակարանի ետևում գտնվող աթոռին, Ուայնսֆուրգում միայն երեք հոգի արթուն մնացին: Ջորջ Ուիլյարդը «Իգըլ» թերթի գրասենյակում էր և իբր զբաղված էր պատմվածք գրելով: Բայց իրականում նրա տրամադրությունը նույնն էր, ինչ առավոտյան, անտառում՝ խարույկի մոտ նստած ժամանակ:

² Քլիվլենդ – քաղաք Միացյալ Նահանգների հյուսիս-արևելքում:

³ Քաղաքացիական պատերազմ – բուրժուական Հյուսիսի և ստրկատիրական Հարավի միջև պատերազմը (1861-1865), որն ավարտվեց առաջինի հաղթանակով և ստրկական աշխատանքի վերացմամբ:

Բողոքականների եկեղեցու զանգակատան մթության մեջ պատվելի Քերթիս Հարթմանը պատրաստ նստել էր՝ դիմավորելու աստծու հայտնությունը: Իսկ Քեյթ Սվիֆթը՝ ուսուցչուհին, պատրաստվում էր դուրս գալ տնից՝ փոթորկոտ եղանակին զրոսնելու համար:

Ժամը տասն անց էր, երբ Քեյթ Սվիֆթը սկսեց իր զրոսանքը: Այն կանխամտածված չէր:

«Մորաքույր» Էլիզաբեթ Սվիֆթը շրջկենտրոն էր գնացել և միայն հաջորդ օրն էր վերադառնալու: Տան հյուրասենյակում, մեծ կրակարանի կողքին, որը հատակի վառարան էր կոչվում, նրա դուստրը՝ Քեյթը, նստած գիրք էր կարդում: Հանկարծ նա վեր թռավ, դռան մոտի կախիչից խլեց վերարկուն և տնից դուրս վազեց:

Երեսուն տարեկան Քեյթ Սվիֆթին սիրուն կին չէին համարում Ուայնսբուրգում: Նրա դեմքի մաշկը լավը չէր և ծածկված էր բշտիկներով, մի բան, որ վկայում էր վատառողջության մասին: Սակայն գիշերը, ձմեռային փողոցներում մենակ քայլելիս, նա սիրուն էր: Թիկունքը ուղիղ էր, ուսերը՝ կլոր, իսկ դիմագծերը ձմեռային գիշերվա աղոտ լույսի տակ նման էին այն աստվածուհու նուրբ դիմագծերին, որը կանգնած էր պարտեզում՝ պատվանդանի վրա:

Իր առողջության մասին խորհրդակցելու նպատակով, կեսօրից հետո ուսուցչուհին գնացել էր բժիշկ Ուելինգի մոտ: Վերջինս նրան հանդիմ անել էր և հայտնել, որ նա լսողությունը կորցնելու վտանգի առաջ է կանգնած: Քեյթ Սվիֆթի կողմից հիմարություն էր այդպիսի փոթորկոտ եղանակին դրսում զրոսնելը. հիմարություն և գուցե նաև՝ անզգուշություն: Փողոցում զրոսնող կինը չհիշեց բժշկի այս խոսքերը և եթե հիշեր էլ, ետ չէր դառնա: Նա շատ էր մրսում, բայց հինգ րոպե քայլելուց հետո ցրտին այլևս ուշա դրություն չդարձրեց: Սկզբում գնաց մինչև իր տան փողոցի ծայրը և հետո, անցնելով հարդանոցի մոտ տեղավորված գույգ հարդակշեռքների մոտով, քայլեց դեպի Տրանյուն Փայք: Ապա այդ փողոցով նա գնաց Նեդ Ուինստրի հարդանոցի ուղղությամբ և շրջվելով դեպի արևելք, շարունակեց քայլել փայտյա ցածր տներով եզերված մի փողոցով, որը Գոսպել Հիլի վրայով տանում էր դեպի Սաքրո Ռոուդ: Վերջինս էլ անցնում էր ծանծաղուտ հովտով և Այք Սմիդի հավանոցի կողքով ձգվում էր դեպի Ուատերուորթսի լճակը: Այն խիզախ ու հուզված հոգեվիճակը, որը նրան դուրս էր բերել տնից, քայլելու ընթացքում անցավ, ապա նորից համակեց էությունը:

Քեթ Սվիֆթի խառնվածքի մեջ ինչ-որ կծող ու վանող բան կար: Ամեն մարդ զգում էր այդ: Դասարանում նա լուռ էր, սառը և խիստ, սակայն զարմանալիորեն անչափ մտերիմ՝ իր աշակերտների հետ: Երբեմն պատահում էր, որ նրան համակում էր ինչ-որ մի զգացում և նա ուրախ էր լինում: Դասարանում երեխաներն զգում էին իրենց ուսուցչուհու ուրախ տրամադրությունը: Մի որոշ ժամանակ նրանք դաս չէին պարապում և նստարաններին կոթնած, լուռ նայում էին նրան:

Ձեռքերը մեջքին՝ ուսուցչուհին քայլում էր դասարանի մի ծայրից մյուսը և խոսում շատ արագ: Կարևոր չէր, թե ինչ թեմա էր ծագում նրա մտքում: Մի անգամ նա երեխաներին պատմեց Չարլզ Լեմի⁴ մասին և տարօրինակ, գողտրիկ, փոքր պատմվածքներ հորինեց մահացած գրողի կյանքի մասին: Այդ պատմվածքները նա այնպես պատմեց, ասես Չարլզ Լեմի հետ մի տան մեջ ապրած լիներ և տեղյակ էր նրա անձնական կյանքի բոլոր գաղտնիքներին: Երեխաները մի քիչ շփոթվեցին, կարծելով թե Չարլզ Լեմը մի անձնավորություն է, որ մի ժամանակ ապրել է Ուայնսբուրգում:

Մի ուրիշ անգամ ուսուցչուհին երեխաներին պատմեց Բենվենուտո Չելլինի⁵ մասին: Այս անգամ նրանք ծիծաղեցին: Ինչպիսի պարծենկոտ, կատաղի, քաջ ու համակրելի անձնավորություն դարձրեց նա այդ ծեր արվեստագետին: Ուսուցչուհին նույնիսկ զվարճախոսություններ հորինեց նրա մասին: Դրանցից մեկի հերոսը գերմանացի մի

⁴ Չարլզ Լեմ – անգլիացի գրող (1775-1834), հայտնի են շեքսպիրյան պիեսների նրա վերապատմումները երեխաների համար և ռոմանտիկական էսսեները:

⁵ Բենվենուտո Չելլինի – ուշ վերածննդի իտալացի քանակագործ, ոսկերիչ, գրող (1500-1571), մաներիզմի ներկայացուցիչ:

դասատու էր, որն ապրում էր Միլանում՝ Չելլինիի բնակարանի վերնի սենյակում։ Այս պատմությունը ևս երեխաներին շատ ծիծաղեցրեց։ Շուգրը Մքնաթըր՝ կարմիր այտերով այդ գեր տղան այնքան ուժեղ ծիծաղեց, որ գլխապտույտ ունեցավ և ցած ընկավ նստարանից՝ ծիծաղեցնելով նաև Քեյթ Սվիֆթին։ Հետո հանկարծ ուսուցչուհին նորից սառը և խիստ դարձավ։ Ձմռան այդ գիշեր ուսուցչուհին քայլում էր ձյունածածկ, ամայի փողոցներով։ Ինչ-որ բան տանջում էր նրան։ Թեև Ուայնսթուրգում ոչ ոք չէր կասկածում, բայց նրա կյանքը հարուստ էր եղել բազմաթիվ արկածներով։ Դրանք այժմ էլ շարունակվում էին։

Դպրոցում աշխատելու ժամանակ կամ փողոցներով անցնելիս՝ տրտմությունը, հույսը և ցանկությունը պայքարում էին նրա մեջ։ Սառը արտաքինի ետևում թաքնված էին ամենաարտասովոր դեպքեր, որոնք խճճում էին նրա միտքը։ Այս քաղաքի մարդիկ Քեյթին համարում էին տանը մնացած աղջիկ, և որովհետև նա խիստ տոնով էր խոսում և մենակ էր ապրում, կարծում էին, թե զուրկ է բոլոր տեսակի մարդկային զգացումներից, որոնք այնքան մեծ նշանակություն ունեն կյանքում։ Իրականում նա շատ կրքոտ էր։ Եվ վերջին հինգ տարիների ընթացքում, ինչ վերադարձել էր իր ճանապարհորդություններից Ուայնսթուրգում հաստատվելու և ուսուցչուհի դառնալու նպատակով, շատ անգամներ ստիպված էր եղել դուրս գալ տնից և քայլել գիշերվա կեսին՝ իր զգացմունքների դեմ ինչ-որ ներքին պայքար մղելով։ Մի անգամ, անձրևոտ մի գիշեր, նա վեց ժամ դրսում էր մնացել և երբ վերադարձել էր տուն, վիճել էր «մորաքույր» Էլիզաբեթ Սվիֆթի հետ։

— Ինչ լավ է, որ դու տղամարդ չես, — կտրուկ ասել էր մայրը։— Շատ անգամներ եմ սպասել հորդ տուն գալուն՝ չիմանալով թե ինչ նոր փորձանքի է հանդիպել։ Ես ապրել եմ անորոշության իմ բաժինը և դու չես կարող այժմ ինձ մեղադրել այն բանի համար, որ չեմ ցանկանում քո մեջ տեսնել նրա վատթարագույն գծի վերարտադրությունը։

Ջորջ Ուիլարդի նկատմամբ տաժած համակրանքից այրվում էր Քեյթ Սվիֆթի միտքը։ Նրա դպրոցական շարադրություններից մեկը կարդալով, Քեյթը այնտեղ տաղանդի ինչ-որ նշույլ գտավ և ցանկացավ խրախուսել նրան։

Ամռան մի օր «Իգըլ» թերթի գրասենյակը գնալով և երիտասարդին ազատ գտնելով, Քեյթը նրան Մեյն Սթրիթի երկայնքով տարավ դեպի տոնավաճառ, որտեղ երկուսով նստեցին կանաչ խոտերի վրա և զուցեցին։ Ուսուցչուհին փորձեց հասկացնել, գաղափար տալ նրան այն մասին, թե որպես գրող ինչպիսի դժվարությունների կարող է հանդիպել։

— Դու պետք է հասկանաս կյանքը, — ասաց Քեյթը։ Նրա ձայնը դողում էր լրջությունից։ Նա բռնեց Ջորջ Ուիլարդի ուսերից և այնպես շրջեց դեպի իր կողմը, որ կարողանար նայել նրա աչքերի մեջ։ Անցորդներին կարող էր թվալ, թե նրանք գրկախառնվելու են։

— Եթե դու գրող ես դառնալու, պետք է դադարես բառերի հետ խաղալուց, — բացատրեց նա։— Գերադասելի է, որ հրաժարվես գրելու գաղափարից, մինչև որ ավելի լավ պատրաստվես։ Հիմա ապրելու ժամանակն է։ Քեզ վախեցնելու միտք չունեն, պարզապես ուզում եմ հասկացնել, որ այն, ինչ մտադիր ես փորձել, չափազանց կարևոր է։ Դու չպետք է բառերի սոսկ փերեզակ լինես։ Կարևորն այն է, որ իմանաս, թե մարդիկ ինչի՝ մասին են մտածում և ոչ թե ի՞նչ են ասում։

Այդ փոթորկալից հինգշաբթի օրվա նախորդ գիշերը, երբ պատվելի Քերթիս Հարթմանը նստել էր եկեղեցու զանգակատանը՝ ուսուցչուհու մարմնին հայացք գցելու հույսով, երիտասարդ Ուիլարդը այցելության էր գնացել Քեյթին, որպեսզի նրանից մի գիրք վերցնի։ Այդ ժամանակ էր ահա, որ այդ դեպքը պատահեց և շփոթեցրեց երիտասարդին։ Նա գիրքը թնի տակ դնելով պատրաստվում էր դուրս գալ, երբ Քեյթ Սվիֆթը նորից խոսեց ամենայն լրջությամբ։ Գիշերը վրա էր հասնում և սենյակի լույսը գնալով աղոտանում էր։ Երբ երիտասարդը շրջվեց, որ գնա,

ուսուցչուհին մեղմորեն արտասանեց նրա անունը և ինքնաբերական մի շարժումով բռնեց նրա ձեռքը: Թղթակիցը համարյա տղամարդ էր դարձել, և նրա տղամարդկային գրավչությունը, ինչպես նաև զվարթությունը միայնակ կնոջ սիրտը շարժեցին: Ուսուցչուհու մեջ կրքոտ ցանկություն առաջացավ՝ Ուիլարդին անկեղծորեն բացատրելու և հասկացնելու կյանքի կարևորությունը: Նա դեպի առաջ թեքվեց, և շրթունքները քսվեցին երիտասարդի այտերին: Այդ բույրեղի տղան, կյանքում առաջին անգամ գիտակցեց աղջկա կառուցվածքի ընդգծված գեղեցկությունը: Երկուսն էլ մի պահ շփոթվեցին, և իր զգացմունքները հանդարտեցնելու համար ուսուցչուհին նորից դարձավ կոպիտ ու բռնակալ:

— Ի՛նչ օգուտ,— գոռաց նա կրքոտությամբ:— Տասը տարի հետո միայն դու կսկսես հասկանալ, թե ինչ եմ ուզում ասել, երբ զրուցում եմ քեզ հետ:

Փոթորկոտ այդ գիշեր, մինչ կղերականը եկեղեցում նստած սպասում էր նրան, Քեյթ Սվիֆթը գնաց «Ուայնգրուրգ Իզլ» թերթի խմբագրություն, երիտասարդի հետ մի անգամ էլ զրուցելու: Չյան մեջ երկար քայլելուց նա սկսեց մրսել, միայնակ և հոգնած զգաց իրեն: Բարձրանալով Մեյն Սթրիթ փողոցով, Քեյթը նշմարեց տպարանի լուսամուտից եկող լույսը, որի փայլն ընկել էր ձյան վրա: Նա բացեց դուռը և ներս մտավ: Գրասենյակում, կրակարանի մոտ մի ժամ նստած, նա խոսեց ընդհանրապես կյանքի մասին, խոսեց կրքոտ, լրջությամբ: Ինչ-որ մոլիչ մի ուժ նրան տնից դուրս, դեպի ձյունն էր քշել: Այժմ այդ նույն մոլիչ ուժն էր, որ իրեն խոսեցնում էր: Խոսելու ընթացքում նա ոգևորվեց այնպես, ինչպես երբեմն պատահում էր դպրոցում, աշակերտների ներկայությամբ: Նրա մեջ բուռն ձգտում առաջացավ կյանքի դուռը նորից բացելու երիտասարդի առջև, որը մի ժամանակ իր աշակերտն էր եղել և, իր կարծիքով, կյանքը հասկանալու թաքուն տաղանդ ուներ: Այնքան ուժեղ էր նրա կիրքը, որ այն ֆիզիկական մղում դարձավ: Քեյթի ձեռքերը նորից դիպան երիտասարդի ուսերին, և նա Ուիլարդին դարձրեց իր կողմը: Աղոտ լույսի տակ ուսուցչուհու աչքերը բոցկլտացին: Նա վեր կացավ և ծիծաղեց, բայց ոչ թե սովորականի պես սուր, այլ տարօրինակ, անհամարձակ կերպով:

— Ես պետք է գնամ,— ասաց նա:— Մի բույր էլ որ մնամ, անկարող կլինեմ չհամբուրել քեզ:

Խմբագրատանը շփոթություն առաջացավ: Թեյթ Սվիֆթը շրջվեց և քայլեց դեպի դուռը: Ճիշտ է, նա ուսուցչուհի էր, բայց և կին էր միաժամանակ: Ջորջ Ուիլարդին նայելիս, տղամարդու կողմից սիրվելու կրքոտ ցանկությունը, որ երևի հազար անգամ դրանից առաջ փոթորկի նման անցել էր իր մարմնով, համակեց նրա ողջ էությունը: Ճրագի լույսի տակ Ջորջ Ուիլարդը ոչ թե տղայի, այլ այր մարդու տեսքն ուներ, որը պատրաստ էր տղամարդու դեր կատարել:

Ուսուցչուհին թողեց, որ Ջորջ Ուիլարդը թևերի մեջ առնի իրեն: Տաքուկ, փոքրիկ գրասենյակում օդը հանկարծ ծանրացավ, և նա թուլություն զգաց: Հենվելով դռան մոտ գտնվող ծանր սեղանին, նա սպասեց: Երբ երիտասարդը մոտեցավ և ձեռքը դրեց նրա ուսին, Քեյթը շրջվեց և թողեց, որ իր ծանր մարմինը հանգչի երիտասարդի վրա: Ջորջ Ուիլարդն է՛լ ավելի շփոթվեց: Մի բույր նա ուժեղ գրկեց երիտասարդ կնոջը և սեղմեց իր կրծին: Հետո ուսուցչուհին պրկվեց, և երկու սուր, փոքրիկ բռնուցքներ հարվածներ տեղացին Ջորջի դեմքին: Երբ ուսուցչուհին հեռացավ և երիտասարդին թողեց մենակ, վերջինս մոլեգնաբար հայիոյելով, սկսեց քայլել գրասենյակի մի ծայրից մյուսը: Այս շփոթ կացության մեջ հայտնվեց պատվելի Քեյթիս Հարթմանը: Երբ նա ներս մտավ, Ջորջ Ուիլարդը ենթադրեց, որ մարդիկ խելագարվել են: Իր արյունոտ բռնուցքը օդի մեջ թափահարելով, կրոնավորը հայտնեց, թե այդ կինը, որին մի բույր առաջ Ջորջն իր թևերի մեջ էր առել, աստծո միջնորդն էր և ճշմարտության միսիա էր կատարում:

Ջորջը հանգցրեց լուսամուտի մոտ գտնվող ճրագը, կողպեց տպարանի դուռը և գնաց տուն։ Հասնելով հյուրանոց, որտեղ Հոպ Հիգինսը ժանտաքիսներ բուծելու երազանքով էր տարված, նա բարձրացավ իր առանձնասենյակը։ Վառարանի մեջ կրակը հանգել էր, և Ջորջը հանվեց ցուրտ սենյակում։ Երբ անկողին մտավ, սավանները նրան ձյունե սառած ծածկոցներ թվացին։

Ջորջ Ուիլարդը շրջվեց անկողնում, որտեղ պառկած էր այդ երեկո, թների մեջ բարձր սեղմած և մտածում էր Քեյթ Սվիֆթի մասին։ Նրա ականջներում հնչեցին կրոնավորի խոսքերը, որին հանկարծակի խելագարվածի տեղ էր դրել։ Ջորջի աչքերը պտտվեցին սենյակով մեկ։ Խաբված տղամարդուն հատուկ բարկությունն անցավ և նա փորձեց հասկանալ, թե ինչ էր պատահել, բայց չկարողացավ։ Մտովի կրկին ու կրկին քննեց այդ հարցը։ Ժամերն անցան և նա սկսեց մտածել, որ շուտով նոր օր է բացվելու։ Ժամը չորսն էր, երբ վերմակն իր վրա քաշեց մինչև վիզը և փորձեց քնել։ Երբ թմրություն զգաց և աչքերը փակեց, ձեռքը վեր բարձրացրեց և խաբխափեց մթության մեջ։

— Ես մի բան չեմ հասկացել։ Քեյթ Սվիֆթը ինչ-որ բան էր ուզում ասել ինձ, և ես այդ չեմ հասկացել,— շնչաց Ջորջը քունը գլխին։

Եվ ամբողջ Ուայնսթուրգում նա ամենավերջինը քնեց ձմռան այդ գիշեր։